

Навчальний посібник
в 6-ти частинах
“Українська мова та читання”
для 2 класу

Авторка
Ганна Остапенко



Електронний інтерактивний додаток – на сайті svitdovkola.org/um2

Ганна Остапенко

- авторка підручників для початкової школи;
- викладачка вебінарів і курсів підвищення кваліфікації для вчителів, які організовує Методична служба “Світич”;
- співрозробниця та тренерка курсу “Наздоженемо: курс для подолання освітніх втрат у початковій школі” (організовано МОН та ГО “Освіторія”);
- засновниця альтернативної школи “Соняшник”;
- головна редакторка журналу “Джміль”.



Тематична інтеграція комплекту



Я допомагаю, перемогу наближаю

1. Прочитай комікс. Чому хлопчик сумував? Про що він мріяв? Як він зміг долучитися до доброї справи?

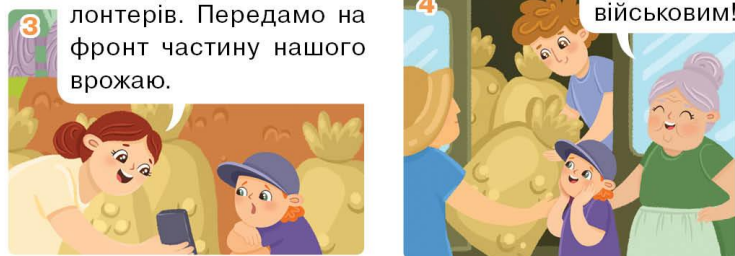


Цьогоріч Ян не мав настрою допомагати на городі.

Я картоплю копаю, а міг би зараз допомагати військовим чи пожежникам...

Чого зажурився? Зараз вирушає машина волонтерів. Передамо на фронт частину нашого врожаю.

От бачиш, і ти допоміг військовим!



Патріотичний комікс

Виховання відповідальності за Батьківщину

2. Розкажи, як ти допомагаєш дорослим або що б ти міг/могла робити для захисту України.

3. Познач слова, які можуть підтримати того, хто засмутився.

- Чим тобі допомогти?
- Чого ти засмучуєшся? Усім погано.
- Це зовсім не біда, от у мене було...
- Хочеш, я обійму тебе чи зроблю тобі чаю?
- Погоджуюся, це дуже прикро. Хочеш, разом поміркуємо, що робити в цій ситуації?



4. З'єднай схеми зі словами. Яка схема підходить для двох слів? Чому?



дрон крик плащ міст щур



5. Запиши слова із завдання 4 за абеткою. Склади речення з одним із них. Запиши його.

Handwriting practice lines for the words: дрон, крик, плащ, міст, щур.



4. Прочитай список казкових персонажів, складений за абеткою. Яке слово не на своєму місці? Покажи стрілочкою, де воно має бути.

Журавель, Зайчик, Васик,
Котигорошко, Півник, Мавка.



5. Запиши слова із завдання 4 за абеткою.

Blank handwriting practice lines for writing the words from task 4 in alphabetical order.

Списування слів
зі зразка
чи написання
з пам'яті



5. Потренуйся писати речення.

Юля вигнала дракона.



- ✓ Варіативне виконання одного завдання.
- ✓ Самостійний вибір дитини.



Читання
літературного
тексту

Поповнення
активного
словника

ТЕМА 2 ❖ ФАКТИ І ЗДОГАДКИ ❖

М'який знак

АЯ 1. Прочитай початок казки про те, що звеселило сірий день.



Парасолька

За однойменною казкою Наталки Малетич (початок)

Одного похмурого ранку мама розбудила Марка. Він розплющив одне око, побачив, що надворі йде дощ.

— Не хочу до школи, дощ падає...
— А я хочу, — раптом почув Марко чийсь тихенький голосочок. — Я люблю дощ.
— Ти хто?!
— Я — парасолька. І мені вже набридло сидіти в шафі...



Марко зіскочив з ліжка й витягнув із шафи свою парасольку. Кольорові автомобільчики на ній ніби чекали, щоб кудись поїхати.

— Швидше, хочу під дощ! — наказала парасолька.
— Ти вмієш розмовляти... — Вражений Марко відразу почав одягатися.

Дощ лив як з відра. Хлопчик у яскравих **гумака́х** чалапав за мамою й тихо розмовляв із парасолькою:

— А чому ти так любиш дощ?
— Бо він схожий на музику. Послухай, як стукають краплі по **рінвах** та підвіконнях, подивися, якими чудесними бульбашка́ми скачуть по калюжах. І найголовніше: без мене ти змок би до нитки, — пояснила парасолька. — Ти можеш застудитися, а я ні. Тому мені подобається тебе оберігати.

4

Обговорення прочитаного

2. Що ти відчуваєш дощового ранку? Чи залежить твій настрій від погоди?
3. Обведи в казці усталений образний вислів, що описує сильний дощ.
4. Обведи у слові “парасолька” букву, яка не має звука.

М'який знак (**ь**) вказує, що попередній приголосний звук вимовляється м'яко.



5. Прочитай і порівняй слова. Як вимовляється в них останній звук — твердо чи м'яко? З'єднай схеми зі словами.

Рис — рись, син — синь, лан — лань.



6. Прочитай слова. Запиши їх, вставивши м'який знак замість краплинок, якщо потрібно.

Апел  син, пал  ка, близ  ко, каз  ка, леген  кий, дощ .

Handwriting practice lines with a mouse holding an umbrella illustration.

7. Запам'ятай, як пишеться слово “заєць”. Склади та запиши речення з ним.



ЗАЄЦЬ

5

Тренування в правописі слів

Поповнення
активного
словника

Дослідження
мовних явищ

Зрозуміло
сформульовані
висновки
досліджень

Закріплення
поняття



Рубрика “Наш театр”

Розвиток наскрізних умінь, визначених у Державному стандарті початкової освіти

- ✓ Уміння висловлювати власну думку усно і письмово.
- ✓ Критичне та системне мислення.
- ✓ Творчість.
- ✓ Ініціативність.
- ✓ Здатність логічно обґрунтовувати позицію.
- ✓ Уміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв’язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

Наш театр

Театр тіней



Ласкаво просимо до театру тіней! Об’єднайтеся в групи та виберіть твір для інсценування. Це може бути невеличка зимова, новорічна чи різдвяна казка.

1. Виготовте фігурки персонажів казки. Для цього намалюйте їхні **силуети** на картоні, виріжте та приклейте до паличок.



2. Домовтеся, хто промовлятиме репліки, а хто водитиме ляльок.

3. Натягніть біле простирадло, підсвітіть його ззаду ліхтариком та проведіть репетицію.

4. Поміркуйте про музичне оформлення вистави. Можливо, хтось заграє на музичному інструменті, заспіває або завантажить музику з інтернету.

5. Підготуйте афішу.

6. Після вистави тіньового театру представте всіх, хто над нею працював.

42

Наш театр

Як створити афішу

- Напишіть назву вистави великими кольоровими літерами в центрі аркуша.
- Дрібніше, під назвою зазначте ім’я автора твору.
- Угорі розмістіть інформацію, де й коли (дата і час) відбудеться вистава.
- Унизу — місце для малюнків чи додаткової інформації: хто підготував виставу, скільки коштують квитки та ін.



7. Продовж речення про цей урок.

Мені вдалося

Мені було складно

43



Діяльнісний підхід у навчанні письма і проєктне навчання

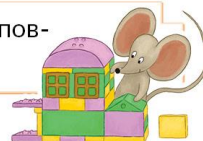
Різномірні завдання

Можливість розповісти про себе

Моя книжка

Цікаві факти про мене

Зроби нові сторінки для своєї книжки, доповнивши її цікавими фактами про себе.



1. Продовж речення про себе.

Моя улюблена пора року –

Моя улюблена книга –

Мій найкращий друг –

Моя мрія –

2. Перевір, чи немає у записах помилок. Перепиши у свою книжку. Прикрась малюнками.

Відгук

Розглянь, як інші оформили цю сторінку. Напиши імена тих, хто написав слова розбірливо.

Моя книжка

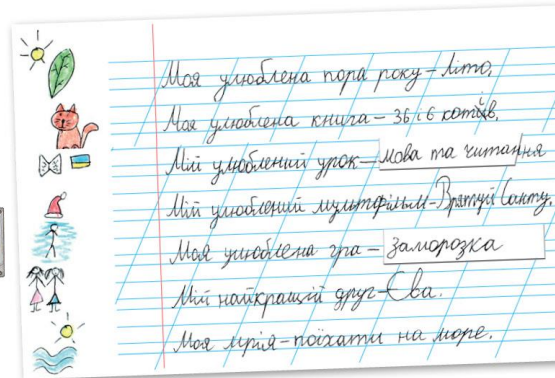
Що робити, якщо в записах помилка?

Обери один із варіантів.

- Охайно zakresли неправильну літеру чи слово та зверху напиши правильний варіант.
- Заклей слово з помилкою клаптиком паперу, а на ньому напиши правильно.
- Замалюй помилку коректором. Коли він висохне, виправ її.
- Якщо хочеш, можеш переписати всю сторінку.



3. Проведіть презентацію нових сторінок у класі. Помічайте та хваліть вдалі ідеї однокласників. Це надихає!



Ідеї для товщої книжки

Напиши більше цікавих фактів про себе та рідних. Наприклад, про що ти мрієш, як проводиш дощовий день, де любиш гуляти.

Алгоритм покращення власного твору

Презентація та обговорення робіт

Приклади дитячих робіт

Різномірні завдання




Рубрика “Літери бавляться”

Паліндроми

Літери бавляться! **ДБ**

Прочитай фрази-паліндроми. Спиши одну.
А мене нема. Я несусь гусеня.



Blank handwriting lines for practice.

Ребуси

Літери бавляться! **ДБ**

Щоб розгадати ребус, назви, що ти бачиш на малюнку, замінивши у слові одну букву. Запиши слова.

 **В=Н**  **Ч=Р**

Blank handwriting lines for practice.

Літери бавляться! **ДБ**

Щоб розв'язати ці ребуси, пригадай назви нот. Запиши відповіді.


до ре мі фа соль ля сі

 ШКА  ЛЬКА

Зашифруй слово  

Літери бавляться! **ДБ**

Розгадай метаграму та запиши слова-відповіді.

З “б” — руда, прудка тваринка,
з “г” — вже дерева частинка.



Blank handwriting lines for practice.

Метаграми

- ✓ Дарує дитині здивування та насолоду від ігор з літерами і словами.
- ✓ Допомагає реалізувати обов'язковий результат Державного стандарту початкової освіти *експериментує звуками, словами, фразами в мовних іграх.*



Діагностувальна робота в кінці кожного семестру

Завдання для
самооцінювання

Перевір себе



1. Ти багато чого навчився/навчилася!
Оціни свої вміння, а потім перевір їх.

	Я вмю			
1	ділити слова на склади та визначати наголос			
2	записувати слова за абеткою			
3	добирати синоніми та антоніми			
4	писати слова без помилок			
5	знаходити закінчення й основу, корінь слова			
6	висловлювати свою думку			
7	спілкуватися ввічливо			

2. Добери синонім і антонім до слова “веселі”.

синонім

 антонім

3. Запиши 2 речення зі словами із завдання 2.

Blank handwriting lines for writing two sentences.

4. Розділи слова на склади і постав наголос у кожному слові.

Цибуля, гарбуз, буряк, оірок.



5. Запиши слова із завдання 4 в порядку абетки.

Blank handwriting lines for writing words in alphabetical order.

6. Виділи у словах закінчення та основи.



Сова, сови, на сові.
Зірка, зіркою, зірки.



7. Виділи корені спільнокореневих слів.



Різдво, різдвяні.
Дружба, подружки.
Допомога, допоміг.

8. Знайди слова, написані з помилками, та перепиши текст правильно.



На новий Рік батьки подарували дитині
вилосепед та іграшкового видмедика.

Диференційовані
завдання



Алгоритм самоаналізу результатів діагностувальної роботи

Самостійний пошук помилок під керівництвом вчителя

Вибір твердження про власну роботу

Набуття вміння помічати власні успіхи

Покращую свої вміння

1. Перевірте разом з учителькою, чи правильно виконано завдання на минулому уроці.
2. Оціни, наскільки тобі вдалося впоратися із завданнями. Познач відповідні твердження.

- Мені забракло часу, щоб виконати всі завдання.
- У моїй роботі багато помилок. Треба повторити те, що вивчали.
- Помилки траплялися. Треба бути уважнішим / уважнішою.
- Мені вдалося виконати всі завдання без помилок або майже без них.



3. Навіть якщо ти не дуже задоволений / задоволена своєю роботою, завжди є за що себе похвалити! Продовж речення.

Я задоволений / задоволена своєю роботою.
Найкраще вдалося...

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Я не задоволений / задоволена своєю роботою.
Проте мені вдалося...

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

4. Якщо у твоїй роботі були помилки, виконай завдання ще раз правильно.

5. Якщо помилок не було, то вдосконалюй уміння висловлювати власну думку і дай письмово відповіді на питання.

- Як українці святкують Різдво?
- Що ти любиш робити разом із друзями?
- Які зміни відбуваються в природі восени?



--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Як покращити свої вміння

1. Знайти відповідні сторінки в зошитах 1–3, скориставшись змістом. Прочитати пояснення в рамках і переглянути виконані завдання.
2. Попросити однокласника / однокласницю, які добре впоралися із цим завданням, пояснити, як вони це зробили.
3. Звернутися по допомогу до вчительки / вчителя.

Можливість другої спроби: наснага долати труднощі

Завдання для дітей з високим / достатнім рівнем

Поради для покращення власних умінь



Актуальні та доступні для другокласників тексти

♦♦♦♦♦ Тема 4 ♦ Спільнота ♦♦♦♦♦

Вірші про сніг

- Прочитай вірш, який створює зимовий настрій.

Я й не думав

Вечір холодом хапає,
потім снігу підсипає
у замети чималі.

П'ятий день зима триває,
я й не думав, що буває
стільки снігу на землі.



Сніг притрушує
тисячі брудних
Я й не думав, щ
стільки теплих
стільки шуб на
ковзанів, лопат
і бабусь, на див
на замріяних д
Гри

- Що дивує оповідача? А які зміни в до помічаєш ти?
- Знайди у вірші та випиши синоніми

Маскує.
Великі.

24

Зимова казка

- Прочитай уривок із казки про синичку Синичка і зима

За однойменною казкою Оксани Іванен



А синичка на зиму
і не відлетіла, а співала
— Не боюся я зим
Ти, зимо, не лякай
Я не кину рідний

Мабуть, сама зима чула, як хвалилася с
заскреготіла, зарипіла від люті. Це було д
всьому лісі. Усі струмочки й річки кригою вкри
прокинулася синичка і побачила, що весь ліс
сніг, і на гілках сніг — скрізь сніг.

Сіла на гілочку й заспівала. Та тільки й голосо
і дзвінку ніяк не виходить, а так трошки-трошк

— Ах-ах-ах!
Поховалось все в снігах,
Та мене він не злякає,
Я не кину свого гаю!

Полетіли вітри до зими, кажуть: усе вже сні
і навіть великі річки вже зупинилися, а от є така пташка
невеличка, синичкою зветься, ніяк скоритися зимі не хоче.
Стрибає та й годі! Не знаю вже, що там наказала зима вітрам,
тільки задули вони так, що всі дороги, всі стежки замели,
кучугури снігу, як гори, понасипали, завили так, що навіть
вовки, які й самі вили умільці, полякалися. А така дрібнота, як

26

Як знайти друзів?

- Пригадай, як ти познайомився/познайоми- лася зі своїми друзями. Прочитай історію про твоїх одноліток.



Моє щасливе життя

За однойменною повістю Рус Лагеркранц (уривок 1)

Даня самотньо стояла на шкільному подвір'ї. Усю першу перерву вона стояла осторонь і тільки дивилася.

На другій перерві Даня помітила якусь дівчинку, що також стояла самотньо й тільки дивилася.

Власне кажучи, вони дивилися одна на одну. І тут Даня набралася духу, підійшла до дівчинки й запитала:

— Може, погойдаємося?

Елла Фріда кивнула головою. Це так звали ту другу дівчинку.

Потім вони гойдалися, аж поки не пролунав дзвоник на урок.

І на всіх інших перервах також гойдалися. Після уроків вони лишилися, щоб іще погойдатися.

Їм хотілося гойдатися без кінця-краю.

Зрештою з'явилася вчителька й сказала, що час розходитися по домівках.

— Можна буде гойдатися й завтра, — сказала вона.

Даня була щаслива в школі.

Вона була щаслива, коли гойдалася з Еллою Фрідою. А ще тоді, коли вони сиділи в кімнаті для розваг і малювали сонце, що заходить.

44

- ✓ Вірші українських авторів.
- ✓ Народні казки.
- ✓ Літературні казки.
- ✓ Сучасні оповідання про дітей.
- ✓ Пізнавальні статті.
- ✓ Інфографіка.
- ✓ Комікси.



Змістова лінія “Читаємо”

Підхід, що формує стійкий читацький інтерес

Залучення
особистого
досвіду дитини

Вірш і рима

1. Прочитай вірш та поміркуй, що тобі подобається в школі.



Веселий дзвінок

Із лісу дрімучого
вийшов ведмідь.
“Не буду я, — каже, —
У хащі сидіть.
Малина скінчилась,
Кусаються бджоли,
А чесно сказати,
Я хочу до школи.
Так весело дзвонить там
Срібний дзвінок,
Коли закликає
дітей на урок”.

Оксана Кротюк



Завдання
на розвиток
вміння читати
з розумінням

2. Чому ведмідь не хотів бути в лісі? Чим його привабила школа?

Творчі завдання
за змістом
прочитаного



3. Уявіть ведмедика-учня у своєму класі. Розподіліть ролі: учитель/вчителька, діти, ведмідь. Інсценізуйте можливу розмову. Що зацікавило б ведмедика? Які правила варто йому пояснити?



4. Яку назву має твір Оксани Кротюк? Запропонуй свої варіанти.



Чітка послідовність матеріалів для створення власного висловлення

Зразок дитячих робіт та їх аналіз

Описую приміщення

1. Коли люди розповідають одне одному про якісь об'єкти, то намагаються зробити це якомога яскравіше й цікавіше. У цьому їм допомагають прикметники. Прочитай описи та підкресли 12 прикметників.

Наш клас не дуже просторий, але теплий. Мені подобається, що він світлий і затишний. У нас гарні нові парти і яскравий килимок для ранкового кола. Я люблю тут навчатися.

Мій клас



Моя бібліотека

На нашій вулиці є чимала бібліотека. Я беру там книжки. Вона сучасна й ошатна. У бібліотеці багато полиць із книжками, а ще є зручні крісла-мішки.

Як знайти прикметники, що допоможуть описати приміщення?

- Яке воно за розміром?
Тісне, просторе, велике, маленьке, вузьке, чималеньке.
- Наскільки воно доглянуте?
Сучасне, зручне, затишне, чепурне, ошатне.
- Яке там освітлення, температура?
Тепле, прохолодне, світле, темне.



2. Який план до якої розповіді із завдання 1 підходить? Напиши назву тексту.

План 1

Blank writing lines for Plan 1.

План 2

Blank writing lines for Plan 2.

1. Яке це приміщення?
2. Що мені в ньому подобається?
3. Що в ньому є?
4. Що я тут люблю робити?



1. Де це приміщення розташоване?
2. Що я там роблю?
3. Яке це приміщення?
4. Що тут є?

5. Обери один із планів та напиши за ним текст про свій клас чи кімнату і намалюй це приміщення.

Large blank writing area for the final task, including a drawing box.

План написання роботи

Написання тексту та створення до нього малюнка

Ключові фрази, підказки та добірки слів



Змістова лінія “Взаємодіємо усно”

Система роботи, яка вчить дітей ефективній комунікації

Аргументування
власної точки зору



5. Об'єднайтеся у дві групи. Одна група доводитиме, що життя існує не лише на планеті Земля, а інша – що це не так. Підготуйте **аргументи** на користь своєї позиції та запитання для команди з протилежним баченням. Проведіть **диспут**.



6. Чи вдалося учасникам диспуту ставитися до протилежних поглядів із повагою? Чи виникали суперечки?



7. Як варто реагувати, коли хтось не погоджується з твоєю думкою? Познач два варіанти.

- Ти можеш мати іншу думку з цього питання, але стався з повагою до моєї.
- Те, що ти кажеш, — дурниці. Жодна розумна людина не повірить у це.
- Я вважаю інакше! Різні люди можуть по-різному ставитися до цього. Мені неприємно, коли ти **ганиш** те, що мені подобається.



8. Запишіть якомога більше слів із космічної тематики. Звертайте увагу на правопис. Виділіть закінчення.

Blank handwriting practice lines for writing words related to space.

Ведення диспуту
з повагою
до протилежних
поглядів

Поповнення
словника з теми
розмови



Змістова лінія “Досліджуємо мовлення”

“Дитячі” розмови персонажів підручника про мовні явища

Основа і закінчення

Пишения ловило рибу і вигукувало:



- Мовознаю, а що це зі словом “риба” відбувається? У нього хвостик змінюється!
- Оце так спостережливість! — здивувався Мовознай. — Так, слова змінюють свою форму, і в них можуть бути різні закінчення. Гайда це досліджувати!

В українській мові більшість іменників змінюють свою форму. Частина слова, яка при цьому змінюється, — це **закінчення**. Незмінна частина слова — **осно́ва**. Зверни увагу, як позначають ці частини слова.

Риб а — риб и — риб ою — риб ы — у риб і



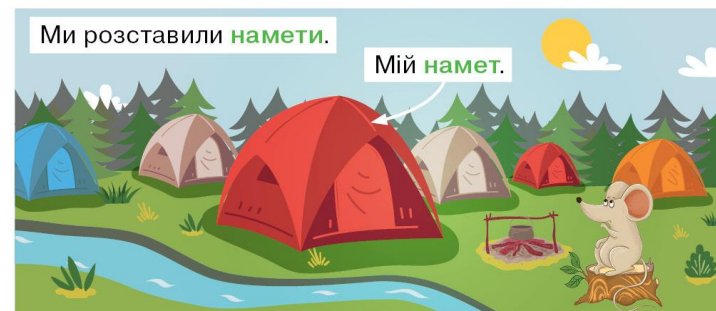
Бесіда
персонажів

Мовне
правило

А де закінчення?

Пишения продовжило досліджувати закінчення і раптом збентежилось:

— Мовознаю! Тут біда! Закінчення зникло! Дивися...



Мовознай усміхнувся:

— Еге... Насправді воно є, але невидиме. Я зараз поясню.

У деяких словах закінчення то з'являється, то зникає. Це означає, що в певній формі слово має **нульове закінчення**.

Намет □ — намети. Дід □ — дідові!

Бувають слова зовсім без закінчення, але їх ти вчитимеш згодом.



Змістова лінія “Досліджуємо мовлення”

Справжні дослідження мовних явищ

1. Познач основи і закінчення у формах слова “озеро”.

Озеро — озером — озеру — біля озера —
на озері — озéра — озерами.



2. Підкресли в реченнях слово, яке змінює свою форму. Випиши всі форми, виділи закінчення та основу.

- Кури хотіли йти до озера та ставити намет.
- Фіндус не хотів вирушати з курми в мандри.
- Кіт намагався відмовити курей іти в далеку дорогу.
- Петсон запропонував курям напнути намет у саду.



5. Допишіть у речення різні форми одного слова. Виділіть закінчення та основу.



На краю галявини росло величезне
_____.

На _____ вже не було
листя, й було добре видно велике ду-
пло у його стовбурі.

Ми були вже втомлені й вирішили
сісти під _____.

- ✓ Вправи, які вчать помічати в мовленні цікаві закономірності і робити висновки.



Змістова лінія “Досліджуємо медіа”

Робота з різними медіатекстами. Створення та презентація власних медіапродуктів

Рекламна вивіска

Досліджую рекламу

1. Розглянь варіанти вивісок для кав'ярні.

КАВ'ЯРНЯ



КАВ'ЯРНЯ
“Пальчики оближеш!”



КАВ'ЯРНЯ “Пальчики оближеш!”

У нас найсмачніші круасани, тістечка та кава.

Ранкова акція із 7-ї до 8-ї ранку.
Кожна третя кава — безкоштовна.



2. До кав'ярні з якою вивіскою тобі більше хочеться зайти? Чому? Чи містять важливу інформацію слова, які додалися?



Реклама — повідомлення про товари чи послуги, які привертають увагу покупців, глядачів.

3. Де ти зазвичай бачиш рекламу? Які бувають види реклами?

44

Плакат

Створюємо рекламний плакат

1. Розглянь та прочитай рекламний плакат про принади одного з міст України. Для кого він створений?

Ласкаво просимо до Коломиї!

Ошатне містечко Галичини відкриє вам свої принади!

Завітайте до музею “Писанка”.



Відпочиньте на березі озера в парку Шевченка.



Скуштуйте традиційні страви місцевої кухні: банош, квасоле-ву зупу та печеню.

Послухайте наші коломийки — традиційні українські приспівки до танцю.

Зійшло сонце із-за гори, та й на полоніну.
Освітило, обігріло цілу Україну.

2. Чому для туристичного рекламного плаката обрали саме таку інформацію про це місто? А що тобі хотілося б розповісти гостям твого населеного пункту?

40

Комікс

Комікс за прислів'ям

1. Прочитай комікс і перекажи його зміст.



48

3. Зроби рекламний плакат про дорослих роздрукуйте світлинки клейте їх на ватман та підпиши
4. Вживай правильно українськ

Друже, куди їдеш?



5. Запиши, де тобі вже вдало хотілося поїхати, використавши

Підказка: Київ, Львів, Карпати, Шацькі озера, Харків, Донецьчина, Запоріжжя, Крим, Азовське море.

Літери бавляться!

Щоб розгадати ребус із перевернутим зображенням, називай звуки слова з кінця до початку.



41

2. Хто зі звірат краший сусід? Чому лисичка допомогла зайчику? Як покарали крадія?
3. Познач ✓ прислів'я, яке може бути назвою цього коміксу. Підкресли антоніми.
 - Добрий товар хвалити не треба.
 - З добрим дружиця, а лихого стережися.
 - Сім разів відмір, один раз відріж.
 - Моя хата скраю, нічого не знаю.
4. Придумайте і намалюйте комікс, назвою для якого може бути одне з прислів'їв.



1	2
3	4

49



Готова розробка уроку з усіма важливими акцентами

Наш театр

Осінь вистава

Прочитай оповідання про осінь у лісі та уяви виставу з таким сюжетом.



Осінні сні клена



Ми пішли до лісу подивитися на осіннє вбрання дерев. Зупинились біля високого клена. Посідали. Яка краса відкрилася перед нами! Стоїть клен у яскравому барвистому вбранні, а листочки ж ні затремтять, ні зашепотять.

— Дивіться, діти: клен спить. І сниться йому все, що бачив од весни до осені. Ось жовтий листочок — мов золота кульбабка. Весною клен був зачарований її красою. Запам'ятав. А як заснув, то й пригадав весну — листочок і пожовтів.



А там, бачите, листочок — мов ранкова зоря — рожевий і ласкавий. А цей — як вечірня заграва на вітряний день.

На цій гілочці — яскравий і гарний, немов крило вівільги. Мабуть, сиділа колись тут вивільга, а зараз приснилося кленові її крило.



Ми принишкли й милувалися красою. Усі наче боялися потривожити чарівний сон клена.

Василь Сухомлинський



1. Сплануйте інсценівку за мотивами оповідання.

План інсценівки

- **Початок**
Виходить Клен, каже, що засинає і хоче, щоб йому наснилися спогади про літо, що минуло.
- **Вихід груп по черзі**
Кожна група розповідає про себе, танцює, чіпляє на Клена листочок свого кольору. Клен прокидається, розповідає свій сон, радіє листочку. Знову засинає.
- **Фінал**
Клен розглядає листя, каже, як добре спиться.



2. Для постановки вистави об'єднайтеся в кілька груп: “Клен”, “Кульбабки”, “Сунічки”, “Жабки”, “Грибочки”, “Білочки”, “Вивільги”. Створіть костюми та листочки.

3. Проведіть репетицію свого виступу. Придумайте рухи для танців під музику: svitdovkola.org/um2/media5



4. Після виступу поділіться враженнями від роботи: що вдалося, а що можна покращити.

5. Продовж речення.

Мені вдалося

Матеріали,
які допоможуть
легко організу-
вати виставу

Покрокові
вказівки
і поради

Музичні файли
для супроводу
вистави

Рефлексія



Електронний інтерактивний додаток на сайті svitdovkola.org/um2 доступний за QR-кодами на сторінках посібника


Наш театр

Мультфільм у коробці

Сьогодні театр перетворюється на кінотеатр!

1. Підготуйте для кожної групи такі матеріали:

- картонну коробку середнього розміру
- дві дерев'яні палички (їх можна замінити картонними тубусами від фольги чи паперових рушників)
- ножиці
- лінійку
- кольоровий папір
- клей
- скотч
- фломастери або олівці
- білий папір.



Створіть екран

2. У широкій стінці картонної коробки виріжте великий прямокутник. Це буде екран.

3. Зріжте задню стінку коробки, зробивши отвір, щоб можна було вставляти й змінювати кадри. На бічних стінках коробки, зверху й знизу, виріжте круглі отвори для паличок.

4. Обклейте коробку кольоровим папером або розфарбуйте олівцями, фломастерами чи фарбами.

62

Наш театр

Підготуйте кадри для мультфільму

5. Придумайте або пригадайте цікавий сюжет. Можна скористатися ідеями з сайту: svitdovkola.org/um2/media16

6. На аркушах такого розміру, як екран, намалюйте кадри, відтворивши послідовність розгортання подій. Робіть зображення великими та яскравими. Послідовно склейте кадри мультфільму скотчем.

7. Вставте палички в круглі отвори коробки. Приклейте нижній край останнього кадру до нижньої палички. Акратно прокрутіть її, намотайте весь ланцюжок малюнків на паличку, окрім першого. Перший малюнок приклейте до верхньої палички.

Влаштуйте прем'єру

8. Прокручіть верхню паличку й демонструйте свій фільм. Домовтеся, хто промовлятиме репліки персонажів. Додайте звукові ефекти – сміх, стукіт, шарудіння.

9. Продовж речення.

Я люблю мультфільми, тому що

63



Ганна Остапенко

УКРАЇНЬСЬКА МОВА ТА ЧИТАННЯ

2 КЛАС Частина 1



Інтегроване навчання

Навчально-методичне забезпечення до посібника на сайті svitdovkola.org

► Додаткові матеріали для учнів

- Медіаматеріали
- Матеріали для роздрукування

► Методичні матеріали для вчителя

- Календарно-тематичне планування
- Презентації до уроків



Бажаємо ефективних та захопливих уроків з вашими другокласниками!

